

ФІЛОСОФІЯ СТАРОДАВНЬОЇ ІНДІЇ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА СУЧАСНІСТЬ

Актуальність теми: Питання розвитку та виникнення культури та філософії Стародавньої Індії є досить актуальними і зараз. В останні десятиліття успіхи Індії у сфері комп'ютерних технологій вражають. І тому, мені цікаво було звернутися до історії цієї давньої країни, а саме до історії індійської філософії.

Основний матеріал

Давно існує така думка, що Індія на сьогоднішній день є країною «третього світу». Але це всього лиш міф. Індія розвивається в швидкому темпі та з часом зможе перегнати в плані економіки навіть Китай. Що стосується філософії Стародавньої Індії, вона є одним з найбільш глибоких і оригінальних явищ культури та історії людства. Виникши у цивілізації Давньої Індії, філософія виразила глибинні сутнісні риси індійської цивілізації і сильно вплинула на її духовний розвиток. Проте її роль і значення знаходяться за границями індійського ареалу. Індія входить у сімку найбільших країн, і при цьому вона є другою за кількістю населення країною в світі. З того як у 1950 році Індія стала незалежною від британської корони республікою, країна по за темпами розвитку значно поступалась іншим країнам. Але вже до 2015 року ситуація в світі докорінно змінилась, Індія, врешті решт, стала країною, що найбільш інтенсивно розвивається. Заощадками міжнародного валютного фонду, ріст економіки Індії в 2018 і 2019 роках досяг 6.1%, в той час як в 2014 році він становив 5.9%. Такими темпами, Індія швидко обійде Китай. На сьогоднішній день коли населення інших великих країн лише старіє, Індія – лідер серед найбільш молодих націй. Кількість молоді, працездатної частки населення приголомшує – на даний час середньостатистичному індусу 29 років, демографічна група від 14 до 35 років становить більшість в країні, близько 65% населення країни є працездатним. Ще десятиліття тому Індія обрала курс на розвиток освіти і становлення професійних кадрів. Для прикладу, в кінці 1951 року в Індії налічувалось 24 університети і близько семиста коледжів, а вже вдев'яностих кількість університетів становила 172, а коледжів і того 7000. Індія закріпила за собою одне з провідних місць світу по кількості кваліфікованого науково-технічного персоналу і високоякісних програмістів. З 2010 року в Індії стрімко почався розвиток Інтернет-технологій, протягом п'яти років з'явилося коло двохсот мільйонів нових користувачів інтернету. З того часу багато іноземних інвесторів світового рівня все частіше дивляться вбік Індії. Багатьох з них захопила думка про величезний прибуток, населення в 1,3 мільярд чоловік і понад 400 мільйонів представників середнього класу, який на той час стрімко збільшувався. З іншої сторони, технологічний сектор Індії тільки почав розвиватися, чим і користуються іноземні інвестори. Сьогодні ІТ сектор країни вже залучив більше 60 мільярдів доларів інвестицій від відомих світових інвесторів, таких як Google. І це лише початок. Всьому цьому передували століття неповторної індійської давньої філософії. Давня східна філософія зародилась близько першого тисячоліття до н.е. на підґрунті досить розвиненої міфологічної та релігійної традиції. Давньосхідна філософія має свої особливості, такі як: об'єднання в одне ціле моральних та релігійних вчень; перевага загального над одиничним, суспільного над індивідуальним; спрямування на пізнання та вдосконалення себе (тому що світ природи не потрібно перетворювати та вдосконалювати, він вже досконалий). В давньоіндійській філософії виокремлюють декілька періодів: ведичний (1500-600 роки до н. е.), епічний (600-200 роки до н. е.) третій – створення сутр, канонічних творів, четвертий період – реформування класичної філософії Індії (XIX ст.) [2]. Ідеї сформульовані в ці періоди лягли в основу сучасної індійської філософії. Про перший період індійської філософії можна судити з найдавнішого пам'ятника писемності – Вед. В Упанішаді (бесіди з учителем) знаходяться перші наблизені до філософії думки. В «бесіді з учителем» відмічаються головні теми і поняття всієї традиції давньоіндійської філософії: вчення про реінкарнацію (переселення душ); верховний закон про воздаяння – карма; шлях до спасіння (мокші) – відмова від бажань. Фінальна мета кожної людини заключається в тому, щоб подолати ілюзії багатоманітності й в тому, щоб повернутись до Брахмана (першопочатку). Головне завдання людини – усвідомити свою єдність із Богом [4]. «Веда» - збірник священних текстів на честь Богів. У Ведах, як і інших буддистських текстах, містяться доволі песимістичні погляди на існування людини. Одне із давніх ідеалістичних вчень є брахманізм. Прихильники цього вчення вважали, що світ складається з невидимого, незвіданого, незмінюваного духу «брахмана», який не має ні початку, ні кінця. За цим вченням слід розрізняти тіло й душу людини. Тіло – зовнішня тимчасова оболонка людської душі. Душа є вічною; безсмертною. [1] Загальними рисами філософських шкіл давньої Індії полягають в: навколишній світ і особистість тісно пов'язані; Давньоіндійська філософія звернена всередину людини; самоаналіз, самозаглиблення – життєві принципи людини; вчення про реінкарнацію, колесо сансари (вічний колообіг життя і смерті); вчення про Карму – підсумок всіх добрих і злих справ людини. Виходить, філософія давньої Індії спрямована на самовдосконалення. [1].

Висновок

Хоч Індія й досягла значних успіхів в економічній та ІТ сфері, досі, в цій країні діють сильні кастові забобони, які заважають країні вийти на новий етап розвитку. Відповідно до древнього міфу, за яким існує гігантська космічна людина, яка власноруч створила цей світ, людей у ньому, індусичітко визначають свій соціальний стан. Цей розподіл жорстко підтримується в суспільстві, закріплюється релігійними традиціями, тому люди не можуть піднятися вище своєї касты.

Список використаних джерел

1. М.Ф. Альбедиль. Индия. Беспредельная мудрость – М.: «Алетейя», 2003.
2. Петрушенко В. Л. Історія світової філософії. Фундаментальні проблеми філософії. / Віктор Леоніювич Петрушенко. – Львів, 2001.
3. Уолперт С. Индия: история, культура, философия. / Стенли Уолперт.. – 320 с.
4. Філософія: мислителі, ідеї, концепції: Підручник / В. Г. Кремень, В. В. Ільїн. - К.: Книга, 2005. - 528 с.
5. Х.А. Ливрага. Введение в мудрость Востока. – М.: «Новый Акрополь», 2005.